Lietas Nr. C24097714
Lietas arhīva Nr. C-0977-14/3

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Ogrē, 2014.gada 23. aprīlī

Ogres rajona tiesa, tiesnese Z.Kupce,

rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu un

konstatēja

/pers. A/ 2014.gada 30.janvārī Ogres rajona tiesa iesniedza prasības pieteikumu maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu, kurā pamatojoties uz Civillikuma 177., un 179.pantiem lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja viņas labā mazmeitas /pers. C/ uzturam uzturlīdzekļus ik mēnesi Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā, sākot no prasības iesniegšanas dienas līdz meitas pilngadībai.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2013.gada 24.janvārī prasītāja iesniedza Ogres novada Ogres bāriņtiesā iesniegumu ar informāciju, ka kopš 2011.gada janvāra mazmeita /pers. C/ atrodas viņas aprūpē.

Ar Ogres novada Ogres bāriņtiesas 2013.gada 26.marta lēmumu Nr. 1.-6/26 tika pārtrauktas /pers. C/ aizgādības tiesības mātei /pers. D/ un tēvam /pers. B/, sakarā ar to, ka vecāki ilgstoši nerūpējās par meitu.

Ar Ogres novada Ogres bāriņtiesas 2013.gada 26.marta lēmumu Nr. 1.-6/27 mazmeitai /pers. C/ tika nodibināta aizbildnība un prasītāja tika iecelta par /pers. C/ aizbildni. Ogres bāriņtiesa ir atzinusi, ka prasītājai ir visas nepieciešamās spējas un īpašības, lai atbilstoši rūpētos par mazmeitu.

Norādīts, ka /pers. C/ māte, prasītājas meita /pers. D/ kopš 2010.gada 1.decembra dzīvo uz strādā Vācijā, taču prasītājai nav zināma precīza viņas atrašanās vieta. Māte ar meitu pēdējā gada laikā kontaktus neuztur. Savukārt mazmeitas tēvs /pers. B/ ar savu meitu tiekas neregulāri, nesniedz regulāru materiālu palīdzību meitas uzturam, neinteresējas par meitas interesēm un vajadzībām.

Prasītāja norāda, ka viņas darba alga mēnesī sastāda aptuveni EUR 498.00, papildus saņem aizbildņa aptīdzību EUR 54.07 un pabalstu par bērna uzturēšanu EUR 45.53.

/pers. D/ apmeklē /Nosaukums/ 4.C klasi, mūzikas skolas klavieru klasi, mākslas skolu, kā arī baseinu. Mazmeitas audzināšanai radušos ikmēneša izdevumus, kopsumā EUR 213.43 prasītāja apmaksā pati no saviem līdzekļiem.

2014.gada 3.februārī atbildētājam uz tā faktisko un deklarēto dzīves vietu nosūtīts prasības pieteikums un atbildes veidlapa, nosakot 30 dienu termiņu no prasības pieteikuma nosūtīšanas dienas rakstveida paskaidrojumu sniegšanai. Paskaidrojumi tiesā nav iesniegti.

Atbilstoši Civilprocesa likuma $250.^{2\,1}$ panta otrās daļas nosacījumiem, paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā. Atbildētājs nav arī iesniedzis lūgumu lietas iztiesāšanu noteikt tiesas sēdē.

Prasītāja norādījusi, ka navēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

Civilprocesa likuma $250.^{25}$ panta pirmā daļa nosaka, ka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā. Šis paziņojums pusēm nosūtīts 2014.gada 3.aprīlī.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma $250.^{22}$ panta pirmo daļu, pusēm izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesas sastāvu, kā arī izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesei. Noraidījums nav pieteikts.

Tiesa, pārbaudot rakstveida pierādījumus, atzīst, ka maza apmēra prasība par uzturlīdzekļu piedziņu ir pamatota un apmierināma.

Ar lietā iesniegto dzimšanas apiecības kopiju, pierādīts fakts, ka 2003.gada 16.janvārī dzimušās /pers. C/, personas kods /personas kods/, vecāki ir /pers. D/ un /pers. B/ (lietas 9.lapa).

Ar lietas materiālos esošo Ogres novada Ogres bāriņtiesas 2013.gada 26.marta lēmumu Nr. 1-6/27 /pers. C/ nodibināta aizbildnība, un prasītāja /pers. A/ iecelta par /pers. C/ aizbildni (lietas12.lapa).

Tiesai nav pamata apšaubīt, ka mazmeita /pers. C/ dzīvo pie prasītājas, kas veic bērna aprūpi un uzraudzību, ko apstiprina lietas materiāliem pievienotā Ogres novada pašvaldības aģentūras "Mālkalne" 2014.gada 29.janvāra izziņa Nr.41 par deklarēto dzīves vietu (lietas 10.lapa).

Saskaņā ar Civillikuma 177.pantu vecākiem ir ne tikai tiesības, bet arī pienākums rūpēties par bērnu, jo līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā. Rūpes par bērnu nozīmē arī bērnu uzturēt, tas ir, nodrošināt ēdienu, apģērbu, mājokli un veselības aprūpi, bērnu kopt, izglītot un audzināt, nodrošinot garīgo un fizisko attīstību, pēc iespējas ievērojot bērna individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam.

Bērnu tiesību aizsardzības likuma 24.panta pirmajā daļā noteikts, ka atbilstoši Civillikuma noteikumiem, vecāku pienākums ir samērā ar mantisko un sabiedrisko stāvokli rūpēties par sava bērna dzīvību un labklājību, sagādāt viņam uzturu, t.i. dot ēdienu, pajumti, apģērbu, kopt, audzināt un skolot viņu.

Civillikuma 179. pantā noteikts, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu, šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem, bet minētā likuma panta piektā daļa paredz to, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto iztikas minimumu un bērna vecumu. Tiesa atzīst, ka nav nepieciešams vērtēt pušu mantisko un finansiālo stāvokli, jo prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā- 30% apmēra no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Ņemot vērā minēto, nosakot piedzenamo uzturlīdzekļu apmēru, ir piemērojami 2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumu Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" nosacījumi, kas paredz katra vecāka pienākumu katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem uzturlīdzekļus šādā apmērā: katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai-25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas; katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai- 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumiem Nr.665 minimālā mēneša darba alga no 2014.gada 1.janvāra valstī noteikta EUR 320.00 apmērā, līdz ar ko minimālais uzturlīdzekļu apmērs, kas jānodrošina katram no vecākiem bērniem no 0 līdz 7 gadu vecumam sastāda EUR 80.00 un no 7 gadu vecuma līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai EUR 96.00.

Uzturdošanas pienākums ir absolūts un likumdevējs, Civillikuma 179.panta piektajā daļā paredzot vecāku pienākumu nodrošināt bērnam iztikas līdzekļus minimālajā apmērā, nav paredzējis vecāka atbrīvošanu no nepilngadīgā bērna uzturēšanas pienākuma gadījumā, ja vecāks nav to spējīgs pildīt.

Uzturlīdzekļu piedziņa uzsākama ar 2014.gada 30.janvāri, t.i., ar prasības pieteikuma iesniegšanas dienu tiesā.

Ņemot vērā to, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 43. panta pirmās daļas 3. punkta noteikumiem prasītāji uzturlīdzekļu lietās ir atbrīvoti no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos, saskaņā ar Civilprocesa 34. panta pirmās daļas 1. punkta a) apakšpunktu, 35. panta pirmās daļas 3. punktu un 42. panta pirmo daļu no atbildētāja valsts ienākumos piedzenama valsts nodeva EUR 172.80 apmērā (15 % no gada maksājuma EUR 1152.00) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 4.70.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1} pantu atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par valsts nodevas samaksu valsts ienākumos 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.pantu, 42.panta pirmo daļu, 97., 193., 250.^{25} pantu, 250.^{27} panta pirmo, otro, trešo, astoto daļām, 204.^{1} pantu, **tiesa**

nosprieda

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus 2003.gada 16.janvārī dzimušās mazmeitas /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam ik mēnesi 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot no 2014.gada 30.janvāra līdz meitas pilngadībai.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts labā valsts nodevu EUR 172.80 (viens simts septiņdesmit divi euro un 80 centi), ieskaitot kontā:

Saņēmējs: Valsts kase,

reģistrācijas Nr.90000050138,

BIC kods TRELLV22,

konts LV55TREL1060190911200,

un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 4.70 (četri eiro un 70 eiro centi), ieskaitot kontā:

Tiesu administrācija,

Saņēmējs: Valsts kase,

reģistrācijas numurs 90001672316,

BIC kods TRELLV22,

konts LV51TREL2190458019000,

norādot iemaksas mērķi: 21379 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

Noteikt /pers. B/termiņu sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu samaksu - desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas, maksājumu apliecinošus dokumentus iesniedzot vai atsūtot pa pastu Ogres rajona tiesas kancelejai Brīvības ielā 6, Ogrē, LV-5001.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā 20 dienu laikā, iesniedzot apelācijas sūdzību Ogres rajona tiesā.

Tiesnese Z.Kupce